

Christine Kliphuis : 'Mijn hoofd is hol.' Uitgeverij Compaan, Maassluis 2010. ISBN 9789490374112 (Beroerte/CVA/Afasie/PO/1) Zie ook: www.compaanuitgevers.nl en www.christinekliphuis.nl

Soort boek/ziekte /stijl: Dit autobiografische boek is Christine Kliphuis eerste boek voor volwassenen. Het gaat over de periode dat haar moeder een beroerte kreeg tot aan haar dood. Ze gaat in op wat er na die beroerte gebeurde en welke ingrijpende gevolgen dat had voor haar moeder, haar omgeving en haarzelf. Een goed leesbaar, ontroerend verhaal.

Over de schrijfster: Christine Kliphuis (1957) is de dochter van een arts en een fysiotherapeute. Ze komt uit een gezin waarvan zij de middelste was. Na de middelbare school studeerde ze een aantal jaren Russisch in Groningen. Zij ging werken als secretaresse in Den Haag. Ze kreeg steeds meer belangstelling voor het vak communicatie, ging daarvoor een opleiding volgen en werd mediator. Christine publiceerde al 19 kinderboeken en werkt als communicatieadviseur en klachtenbemiddelaar in de gezondheidszorg. Christine heeft een dochter Annika (1987).

Korte beschrijving: In dit boek beschrijft Christine vanuit haar perspectief hoe haar moeder een beroerte kreeg en stierf. Ze was altijd een zelfstandige vrouw die een druk leven had en werd een afhankelijke patiënt. Christine vertelt hoe ze plotseling werd gebeld door de buurvrouw van haar moeder dat ze haar gevonden hadden en naar het ziekenhuis vervoerd. Dat ze waarschijnlijk een beroerte had gehad. Christine gaat dan halsoverkop naar haar moeder. Er volgt een periode waarin er veel op haar afkomt, want haar moeder blijft halfzijdig verlamd, heeft afasie en zal in een verpleeghuis opgenomen moeten worden. Christine beschrijft de zorgbelasting, hoe ze zo goed mogelijk probeert voor haar moeder te zorgen, afstanden probeert te overbruggen en ook haar gezin niet tekort wil laten komen. Ze beschrijft haar verdriet, het contact met haar broer en zus en vriendinnen van haar moeder. Uiteindelijk sterft haar moeder en laat ze haar gaan. Ze maakt daarna een reis naar Amerika met haar dochter die net eindexamen heeft gedaan.

Wat viel op: Hoe zwaar de zorgbelasting kan zijn en hoeveel verdriet het doet om een moeder die een erg zelfstandige actieve vrouw was te zien aftakelen. Daarbij vallen ook de ingewikkelde familieverhoudingen op bijvoorbeeld een zus die haar moeder al hele lange tijd niet heeft gezien en een broer die perse alleen op en neer wil komen. Dat zal herkenbaar zijn voor vele families want, zoals duidelijk is beschreven in het boek 'Het zwijgen van Maria Zachea', ieder kind heeft bepaalde herinneringen aan een jeugd en ouders die zeer verschillend kunnen zijn.

Citaten: Pag.8: "De hulp kon vanmorgen de voordeur niet open krijgen, want daar lag je moeder achter,' vertelt ze met afgrijzen. (...) Ze is nu mee met de ambulance. (...) Ze zeiden dat het misschien een beroerte is geweest, want ze kon niet bewegen. Je moet maar gauw komen.' Een beroerte? Wat is dat ook weer precies? Ik wil het nog niet weten.'

Pag.8: 'Met haar kleine gestalte en mooie woorden maakte ze indruk op iedereen. Zo trotst was ik op haar, mijn kleine moedertje.'

Pag.114: "Voorzichtig breng ik de luierslag ter sprake bij mijn moeder. 'Heb je veel jeuk?' Ze haalt haar schouders op. 'Al mijn geheime plekjes worden door iedereen bekeken,' zegt ze. 'Ze zitten er met hun neus bovenop.' Ze zegt het beschouwend, met

sombere berusting. Hiermee is het onderwerp voor haar afgedaan en ik begin er niet meer over.'

Pag.143: 'Wat in ieder geval moet veranderen is de wantrouwende overheidszucht naar meetbaar en efficiënt werken- alsof mensen verzorgen net zoiets is als zoveel mogelijk stofzuigers in elkaar zetten.'

Pag.183: 'Overmorgen heeft Annika uitslag van haar eindexamen, ik wil absoluut thuis zijn als ze door school wordt gebeld. Ik zal morgen nog wel bij het darmonderzoek zijn, daarna rijd ik naar huis.'

Pag.202: 'Mijn zus aait mijn moeder over haar hoofd en houdt haar hand vast. 'Het si goed mam, het is goed,; zegt ze, 'Ik ben er nu toch?'Mijn moeder huilt hartverscheurend. Ik sta erbij met een brok in mijn keel.'

Recensie(s): F.M. Boon (NBD|Biblion recensie): '(...) Open en toegankelijk maakt de auteur haar ervaringen inzichtelijk zonder dat de lezer een voyeuristische gevoel krijgt. Ze kunnen voor een brede groep mensen leerzaam, invoelbaar en/of herkenbaar zijn. Normale druk.'

Extra Publiciteit:

Interview Dagblad van het Noorden – februari 2011

Seniorenkrant Groningen – januari 2011

Interview Omroep West – november 2010

Interview AD/Haagsche Courant – oktober 2010

Interview Amsterdam FM Radio – oktober 2010

Interview 't Krantje Leidschendam-Voorburg – september 2010

Interview Bibliotheek Leidschendam-Voorburg – oktober 2010

Interview Nederlands Dagblad – oktober 2010

Interview Radio 1 / Dit is de Dag – september 2010

Interview Reformatorisch Dagblad – augustus 2010